mag. NARRAYANI PREMAL

KAKO JE NASTALA SLOVENIJA?

Ilustrirala: mag. Narrayani Premal

mag. NARRAYANI PREMAL

Kako je nastala Slovenija?

Ilustrirala: mag. Narrayani Premal

Založila

REALKA, Jasna Colnerič, s. p.

Lastine 2e, 3250 Rogaška Slatina

Leto izdaje

2026

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 304534275
ISBN 978-961-97678-3-2 (PDF)

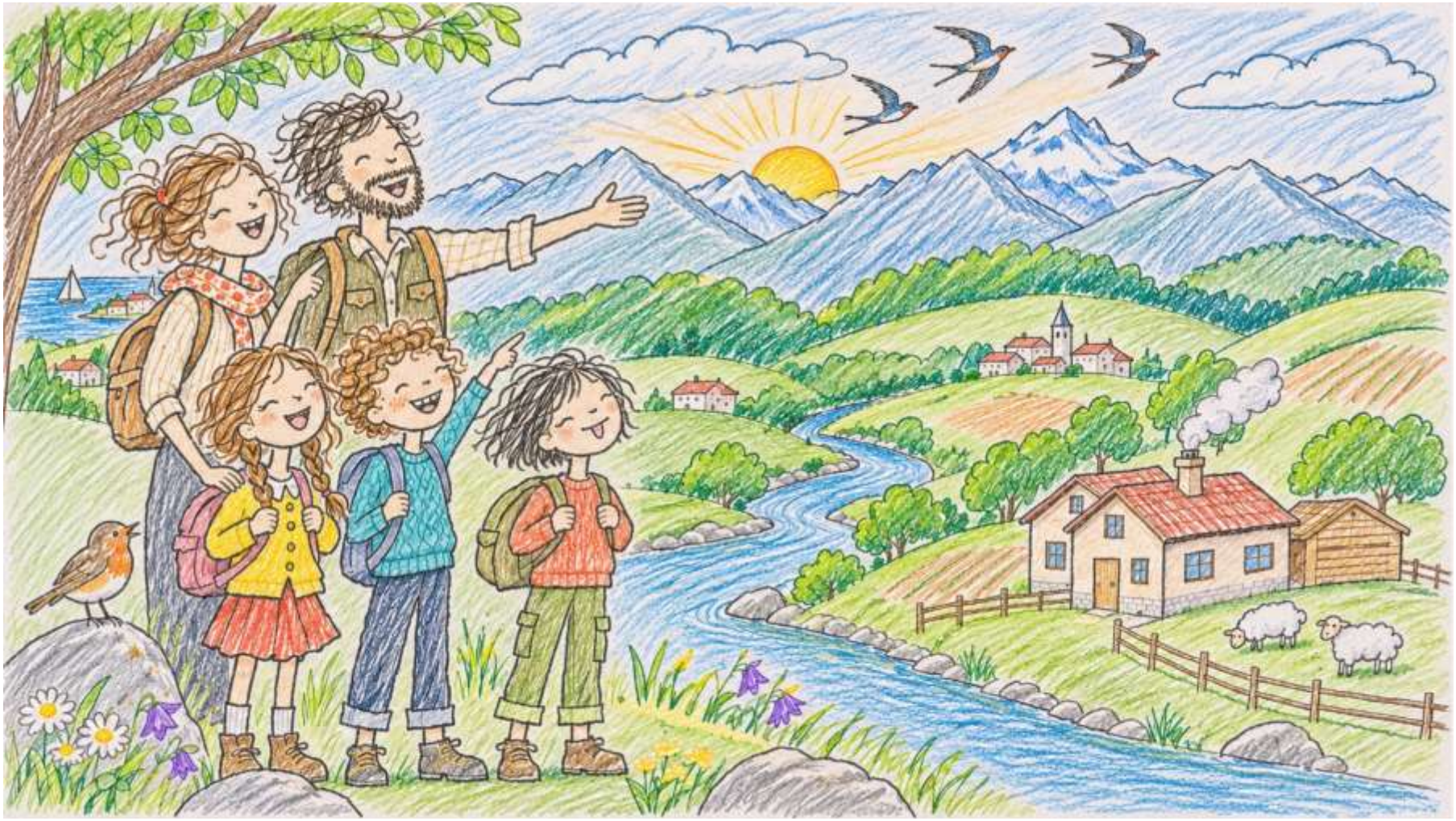
MED VISOKIMI GORAMI, ZELENIMI GOZDOVI IN MODRIMI REKAMI LEŽI DEŽELA SLOVENIJA. NA ENEM KONCU JO BOŽA MORJE, NA DRUGEM SE RAZPROSTIRAJO ŠIROKA POLJA. V NJEJ SO VASI, MESTA, TRAVNIKI IN SADOVNJAKI. TA LEPA DEŽELA JE DOM MNOGIH LJUDI, ŽIVALI IN RASTLIN. TODA, KAKO JE POSTALA SAMOSTOJNA DRŽAVA?

PRED VEČ KOT TISOČ LETI SO SE NA OBMOČJE DANAŠNJE SLOVENIJE NASELILE SKUPINE SLOVANOV. MED NJIMI SO BILI TUDI PREDNIKI DANAŠNJIH SLOVENCEV. TU SO SREČALI LJUDI, KI SO V TEH KRAJIH ŽE ŽIVELI IN SE POVEZALI Z NJIMI. OBDELOVALI SO ZEMLJO, REDILI ŽIVALI IN GRADILI DOMOVE. LJUDJE SO ŽIVELI NA KMETIJAH IN V MESTIH, OPRAVLJALI RAZLIČNE POKLICE TER SI POMAGALI PRI DELU.

ČAS JE MINEVAL, NAVADE, JEZIK IN LJUDJE PA SO SE SPREMINJALI. POSTOPOMA SE JE OBLIKOVAL SLOVENSKI JEZIK IN NATO ŠE SLOVENSKI NAROD. SLOVENCE SO POVEZOVALI JEZIK, PESMI, ZGODBE IN OBIČAJI. BABICE, DEDKI IN STARŠI SO OTROKOM PRIPOVEDOVALI O PRETEKLOSTI TER JIH UČILI STARIH IGER IN NAVAD. TAKO SO SE BESEDE, ZNANJE IN OBIČAJI PRENAŠALI IZ RODA V ROD. SLOVENCI SMO ŠE DANES DEL VELIKE SKUPINE SLOVANSKIH NARODOV.

OTROCI SLOVENCEV SO SE RADI IGRALI NA TRAVNIKU POD VELIKIM GRIČEM. VČASIH SO SE S STARŠI POVZPELI NA NJEGOV VRH IN OPAZOVALI SONČNI ZAHOD. OD TAM SO VIDELI HIŠE, GOZDOVE IN VIJUGASTO REKO. *»KAKO LEPA JE NAŠA DEŽELA!«* SO GOVORILI IN MAHALI PTICAM NAD DREVESI.

TODA SLOVENIJA NI BILA OD NEKDAJ SAMOSTOJNA DRŽAVA. V PRETEKLOSTI JE BILO NJENO OZEMLJE DEL RAZLIČNIH DRŽAV. PRED OSAMOSVOJITVIJO JE BILA SLOVENIJA ENA OD ŠESTIH REPUBLIK V SKUPNI DRŽAVI JUGOSLAVIJI. V NJEJ SO ŽIVELI RAZLIČNI NARODI, KI SO GOVORILI RAZLIČNE JEZIKE.

SČASOMA SI JE VSE VEČ LJUDI ŽELELO, DA BI SLOVENIJA POSTALA SAMOSTOJNA DRŽAVA. ŽELELI SO SAMI ODLOČATI O NJENI PRIHODNOSTI IN O TEM, KAKO BODO V NJEJ ŽIVELI. O SVOJIH ŽELJAH SO SE POGOVARJALI DOMA, NA SREČANJIH IN V JAVNOSTI. VEDELI SO, DA TAKŠNA ODLOČITEV PRINAŠA TUDI VELIKO ODGOVORNOST.

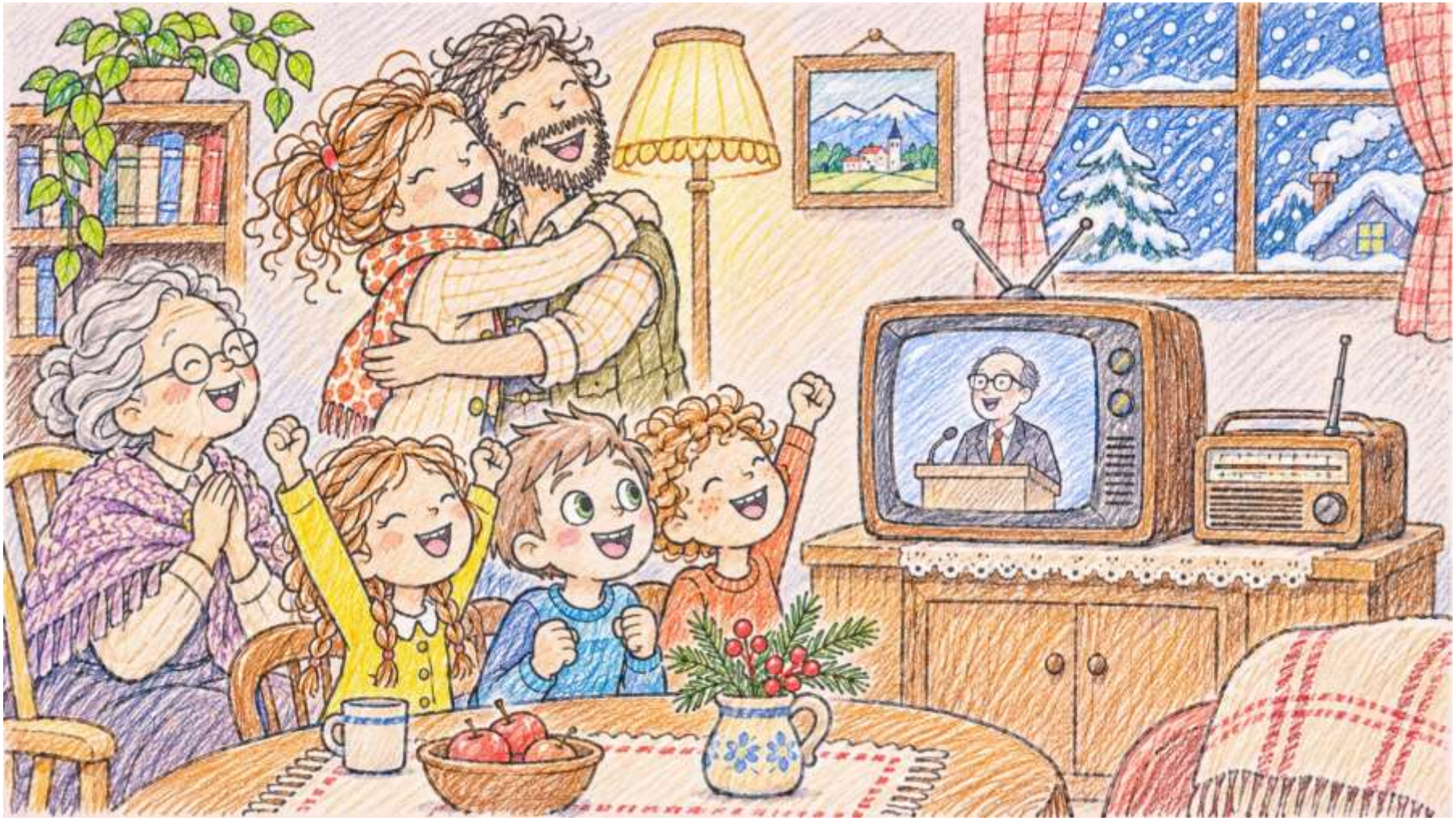
OTROCI SO POSLUŠALI POGOVORE ODRASLIH IN SI PREDSTAVLJALI NOVO DRŽAVO. V SVOJI DOMIŠLJIJI SO USTVARILI ČAROBNEGA METULJA S PISANIMI KRILI. ZAMISLILI SO SI, DA LETA OD VASI DO VASI IN POSLUŠA ŽELJE LJUDI. TA METULJ JE BIL NJIHOV PRAVLJIČNI SPREMLJEVALEC, KI JIH JE SPOMINJAL NA UPANJE IN POVEZANOST.

»ALI LAHKO METULJ S ČAROBNO PALIČICO USTVARI DRŽAVO?« JE VPRAŠAL EDEN OD OTROK. BABICA SE JE NASMEHNILA IN ODGOVORILA: *»METULJ NAM LAHKO POLEPŠA ZGODBO. ZA NASTANEK SAMOSTOJNE DRŽAVE PA SE MORAJO ODLOČITI LJUDJE. POTEM JIH ČAKA VELIKO DOGOVARJANJA, PRIPRAV IN SKUPNEGA DELA.«*

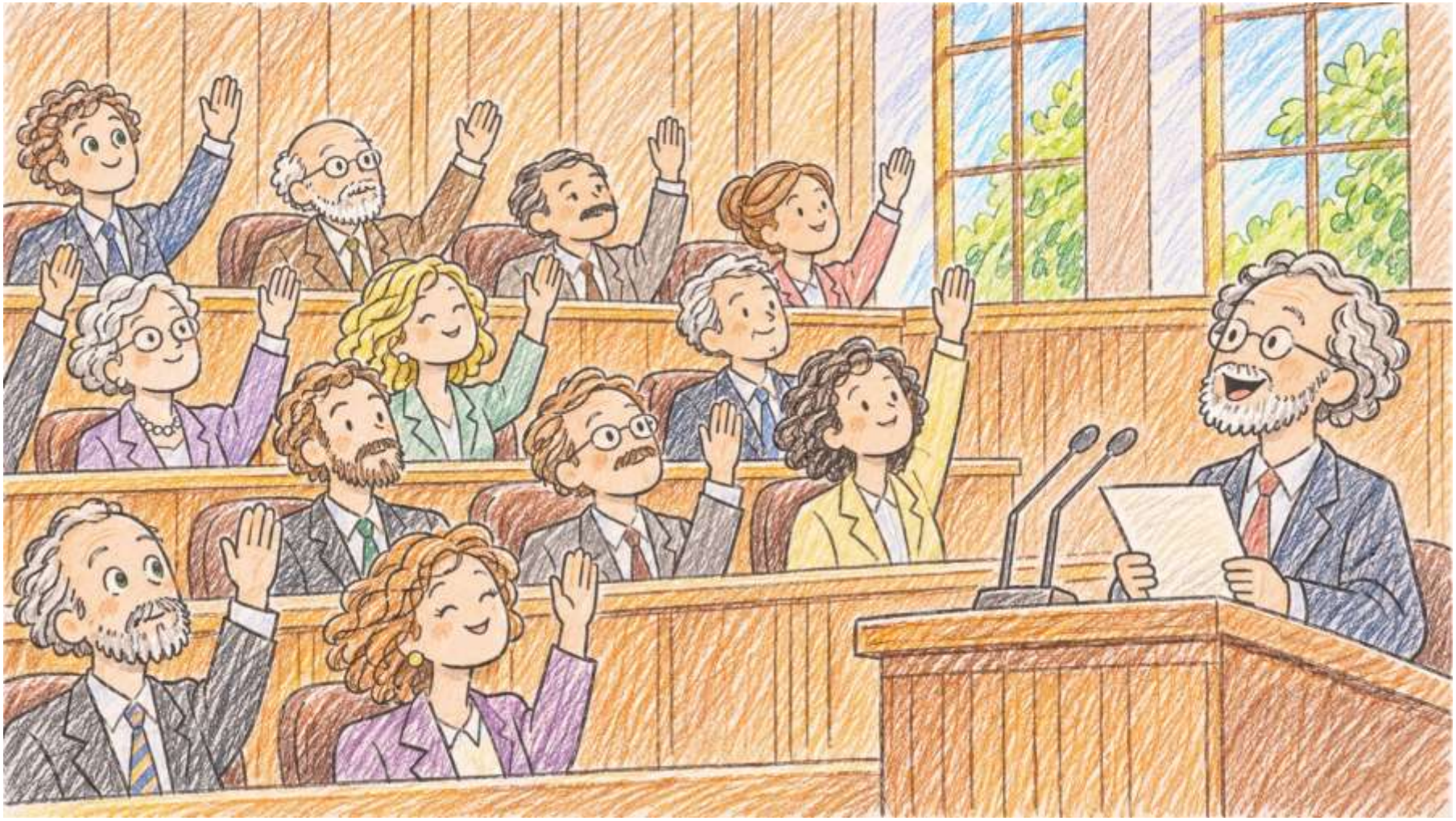
PRIŠEL JE 23. DECEMBER 1990. TAKRAT SO LJUDJE, KI SO IMELI PRAVICO GLASOVATI, ODŠLI NA POSEBNO GLASOVANJE, KI MU PRAVIMO PLEBISCIT. ODLOČALI SO SE, ALI NAJ SLOVENIJA POSTANE SAMOSTOJNA IN NEODVISNA DRŽAVA. NA GLASOVNICI SO LAHKO IZBRALI ODGOVOR DA ALI NE.

VELIKA VEČINA VOLIVCEV JE IZBRALA ODGOVOR DA. TRI DNI POZNEJE, 26. DECEMBRA 1990, SO REZULTATE URADNO RAZGLASILI. MNOGI LJUDJE SO SE VESELILI, SAJ SO VIDELI, DA IMAJO SKUPEN CILJ. PRED NJIMI JE BILA POMEMBNA NALOGA – ODLOČITEV, SPREJETO NA GLASOVANJU, SO MORALI URESNIČITI.

V NASLEDNJIH MESECIH SO POTEKALE PRIPRAVE NA SAMOSTOJNOST. PREDSTAVNIKI LJUDI SO SE DOGOVARJALI, PRIPRAVLJALI POMEMBNE DOKUMENTE IN UREJALI VSE POTREBNO ZA DELOVANJE DRŽAVE. OTROCI SO TO PRIMERJALI Z GRADNJO HIŠE. TUDI PRI HIŠI POTREBUJEMO DOBER NAČRT, TRDNE TEMELJE IN LJUDI, KI ZNAJO SODELOVATI.

NATO JE PRIŠEL 25. JUNIJ 1991. TEGA DNE JE SLOVENSKA SKUPŠČINA SPREJELA POMEMBNE DOKUMENTE, S KATERIMI JE SLOVENIJA POSTALA SAMOSTOJNA IN NEODVISNA DRŽAVA. DOLGO PRIČAKOVANA ŽELJA SE JE URESNIČILA. TA DATUM SI LAHKO ZAPOMNIMO KOT ROJSTNI DAN SAMOSTOJNE DRŽAVE SLOVENIJE.

NASLEDNJI DAN, 26. JUNIJA 1991, JE V LJUBLJANI POTEKALA VELIKA SLOVESNOST OB RAZGLASITVI SAMOSTOJNOSTI. ZAPLAPOLALA JE SLOVENSKA ZASTAVA, LJUDJE PA SO DOGODEK SPREMLJALI NA PRIZORIŠČU IN PO TELEVIZIJI. MNOGI SO SE OBJEMALI, PREPEVALI IN SE VESELILI. ZAVEDALI SO SE, DA SO DOČAKALI POMEMBEN TRENUTEK V ZGODOVINI SVOJE DEŽELE.

OTROCI SO SI TAKRAT PREDSTAVLJALI, DA JE NAD MNOŽICO LJUDI PRILETEL NJIHOV ČAROBNI METULJ. V DOMIŠLJIJI JE NOSIL DROBCENO SLOVENSKO ZASTAVICO. ZDELO SE JIM JE, DA SLAVČKI POJEJO ŠE LEPŠE IN DA CVETLICE VESELO KIMAJO V VETRU. TAKO SO SI S PRAVLJIČNIMI PODOBAMI NASLIKALI VESELJE OB NASTANKU DRŽAVE.

SLOVENSKO ZASTAVO SO SI NATANČNO OGLEDALI. SESTAVLJAJO JO TRI ENAKO ŠIROKE VODORAVNE PROGE: ZGORAJ JE BELA, NA SREDINI MODRA IN SPODAJ RDEČA. V ZGORNJEM LEVEM DELU, OB DROGU, JE SLOVENSKI GRB. TA SEGA ČEZ BELO IN MODRO PROGO. *»ZDAJ JO BOM ZNAL NARISATI!«* JE VESELO VZKLIKNIL DEČEK IN POISKAL BARVICE.

TUDI GRB OTROKOM PRIPOVEDUJE SVOJO ZGODBO. IMA OBLIKO ŠČITA Z RDEČO OBROBO OB STRANEH. NA MODRI PODLAGI JE BELA PODOBA TRIGLAVA, NAŠE NAJVIŠJE GORE. POD NJIM STA DVE MODRI VALOVITI ČRTI, KI PONAZARJATA MORJE IN REKE. NAD GORO SO TRI ZLATE ZVEZDE (CELJSKI GROFI), VSAKA S ŠESTIMI KRAKI. OTROCI SO V GRBU PREPOZNALI DELE SVOJE DEŽELE.

KMALU PO RAZGLASITVI SAMOSTOJNOSTI SE JE ZAČELA DESETDNEVNA VOJNA. JUGOSLOVANSKA LJUDSKA ARMADA JE Z VOJAŠKIM POSEGOM POSKUŠALA PREPREČITI OSAMOSVOJITEV, SLOVENSKA TERITORIALNA OBRAMBA IN POLICIJA PA STA BRANILI DRŽAVO. TO SO BILI TEŽKI DNEVI, V KATERIH JE BILO LJUDI STRAH. ŠTEVILNI SO POMAGALI DRUG DRUGEMU IN SI PRIZADEVALI, DA BI SE SPOPADI KONČALI.

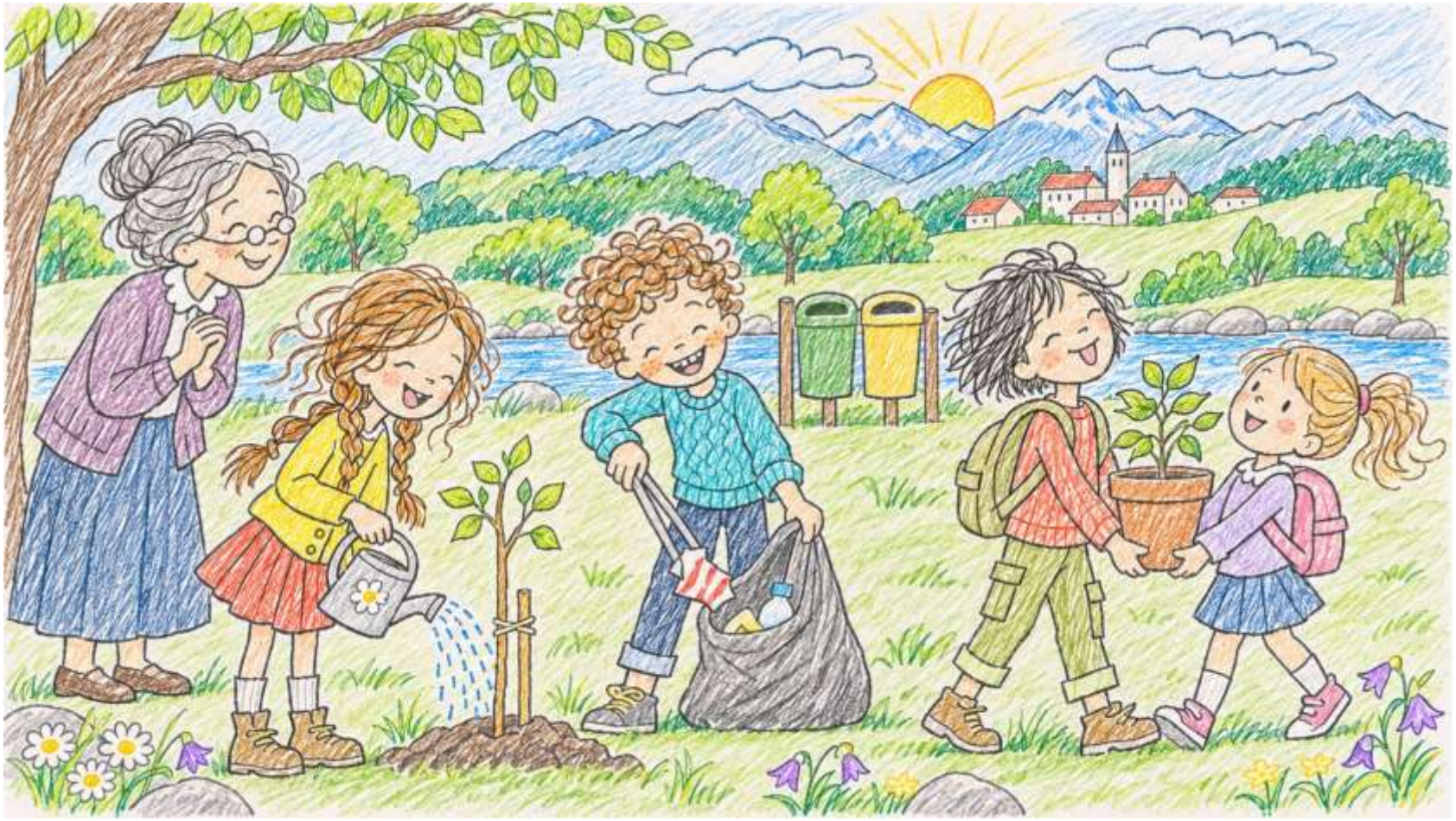
BOJI SO SE ZAKLJUČILI IN POT SAMOSTOJNE SLOVENIJE SE JE NADALJEVALA. VSE VEČ DRŽAV JO JE PRIZNALO KOT SAMOSTOJNO DRŽAVO. TO POMENI, DA SO SPREJELE NJENO SAMOSTOJNOST IN Z NJO VZPOSTAVILE PRIJATELJSKI ODNOS. LJUDJE SO Z VEČ UPANJA NAČRTOVALI PRIHODNOST, OB TEM PA SO SE SPOMNILI, KAKO DRAGOCENA STA MIR IN VARNOST.

GLAVNO MESTO SLOVENIJE JE LJUBLJANA. ŽIVLJENJE DRŽAVE PA SOUSTVARJAJO LJUDJE V VSEH NJENIH MESTIH IN VASEH. UČITELJI POUČUJEJO, ZDRAVSTVENI DELAVCI SKRBIJO ZA BOLNE, KMETJE PRIDELUJEJO HRANO IN GASILCI POMAGAJO OB NESREČAH. V SLOVENIJI ŽIVIJO LJUDJE RAZLIČNIH NARODNOSTI IN JEZIKOV. VSAK SI ZASLUŽI SPOŠTOVANJE IN PRIJAZEN ODNOS.

VSAKO LETO 25. JUNIJA PRAZNUJEMO DAN DRŽAVNOSTI, KI NAS SPOMINJA NA NASTANEK SAMOSTOJNE DRŽAVE. 26. DECEMBRA PRAZNUJEMO DAN SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI, SAJ SO TEGA DNE LETA 1990 RAZGLASILI REZULTATE PLEBISCITA. OB PRAZNIKIH IZOBESIMO ZASTAVE IN SE SPOMNIMO POMEMBNIH DOGODKOV. OTROCI SO PONOVILI: »*JUNIJA PRAZNUJEMO NASTANEK SAMOSTOJNE DRŽAVE, DECEMBRA PA SKUPNO ODLOČITEV ZANJO. «*

»KAKO PA LAHKO MI POMAGAMO SLOVENIJI?« SO OTROCI VPRAŠALI BABICO. *»VSAK DAN LAHKO NAREDITE KAJ DOBREGA,« J*IM JE ODGOVORILA. ZATO SO SE ODLOČILI, DA BODO SKRBELI ZA NARAVO, VARČEVALI Z VODO IN ODPADKE ODLAGALI V PRAVE ZABOJNIKE. POMAGALI BODO SOŠOLCEM, SPOŠTOVALI RAZLIKE MED LJUDMI IN NESOGLASJA REŠEVALI S POGOVOROM.

ZVEČER SO SE SPET POVZPELI NA GRIČ IN OPAZOVALI SVOJO DEŽELO. V MISLIH JIH JE OBISKAL ČAROBNI METULJ TER S PISANIMI KRILI POMAHAL NAD TRAVNIKOM. ZDAJ SO VEDELI, DA SO SAMOSTOJNO DRŽAVO USTVARILI LJUDJE S SVOJO ODLOČITVIJO, POGUMOM IN DELOM. *»TUDI MI BOMO SKRBELI ZANJO*,« SO OBLJUBILI IN SE ODPRAVILI DOMOV, PRIPRAVLJENI NA SVOJE PRVO DOBRO DEJANJE.